

Ondernemend gedrag (K1483)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Toont ondernemend gedrag	
Complexiteit:	De werkzaamheden binnen deze kerntaak zijn zowel wisselend als gestructureerd, uitgevoerd in een bekende werk-, school-, gemeenschaps- of sportomgeving waarin veranderingen kunnen optreden. De beginnend beroepsbeoefenaar moet een balans vinden tussen standaardprocedures en ruimte voor initiatief, flexibiliteit en creativiteit. Dit vereist kennis van ondernemend gedrag en vaardigheden zoals (zelf)reflectie en effectieve communicatie. De diversiteit van taken vraagt om het vermogen om informatie ter discussie te stellen en verbeteringen aan te brengen wanneer zaken niet goed uitgevoerd worden. Complicerende factoren zijn de noodzaak om kritisch te reflecteren en om te gaan met weerstand tegen verandering. Het afbreukrisico is aanwezig, vooral bij het nemen van initiatief en het voorstellen van verbeteringen. Initiatieven die niet succesvol zijn, kunnen leiden tot verspilling van middelen, zoals tijd, geld en arbeid of beschadiging van de reputatie van de initiatiefnemer en/of de organisatie. De beginnend beroepsbeoefenaar draagt met ondernemend gedrag niet alleen bij aan zijn eigen ontwikkeling, maar ook aan het beter functioneren van de omgeving.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de uitvoering van de eigen activiteiten/werkzaamheden en het invulling geven aan het ondernemende gedrag en is medeverantwoordelijkheid voor de activiteiten/werkzaamheden van anderen zoals collega's. De beginnend beroepsbeoefenaar handelt zelfstandig of samen met een (ervaren) collega of leidinggevende.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinerator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Onderzoekt het eigen ondernemend gedrag in een bepaalde omgeving	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt persoonlijke kenmerken, kwaliteiten, wensen, vaardigheden, zelfinzicht, ideeën, feedback en data en brengt omgeving, kernwaarden en activiteiten in kaart, terwijl ze reflecteert op ondernemend gedrag en maatschappelijke en sociaaleconomische ontwikkelingen.	De beginnend beroepsbeoefenaar is nieuwsgierig naar ondernemend gedrag, stelt actief vragen en luistert aandachtig, reflecteert kritisch op verzamelde informatie en plaatst deze in perspectief, beoordeelt eerlijk het eigen en andermans gedrag en heeft inzicht in haar/zijn kwaliteiten en een realistisch zelfbeeld.	Een beeld van de (rollen, verantwoordelijkheden en kernwaarden in de) omgeving en inzicht in de mate waarin en de manier waarop de beginnend beroepsbeoefenaar zich ondernemend gedraagt in die context.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Onderzoekt kansen en mogelijkheden voor ondernemend gedrag	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt hoe hij zijn ondernemende gedrag verder ontwikkelt, kansen signaleert, bespreekt deze en beoordeelt of het bijdraagt aan zijn of de organisatie, bijvoorbeeld door klanttevredenheid te verbeteren of het netwerk uit te breiden.	De beginnend beroepsbeoefenaar ziet kansen voor verbetering, verdiept zich oprecht in wensen, vertaalt deze naar ideeën, analyseert kansen en plaatst ze in perspectief, weegt voor- en nadelen af, houdt rekening met factoren die ondernemend gedrag beïnvloeden en reflecteert adequaat met lerend vermogen.	Een voorstel van haalbare, wenselijke mogelijkheden voor ontwikkeling en/of verandering van het eigen ondernemend gedrag. De voorgestelde ontwikkeling en/of verandering draagt positief bij aan het functioneren van de organisatie. Het voorstel is afgestemd met betrokkenen.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Past ondernemend gedrag toe met ontwikkelingsgerichte en/of veranderingsgerichte initiatieven	De beginnend beroepsbeoefenaar ontwikkelt plannen voor ondernemend gedrag, inclusief doelen, activiteiten en planning, en informeert of overlegt met leidinggevenden en collega's. Zij verzamelt feedback, reflecteert op impact en past plannen zo nodig aan voor haalbaarheid en uitvoerbaarheid.	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt initiatiefonderdelen duidelijk, gestructureerd en concreet uit, beoordeelt de haalbaarheid en uitvoerbaarheid kritisch, weegt voor- en nadelen zorgvuldig af, voert activiteiten volgens plan en voorschriften uit, maakt effectief gebruik van digitale materialen en hulpmiddelen en speelt flexibel in op onverwachte situaties.	Een ontwikkelingsgericht en/of veranderingsgericht initiatief is uitgewerkt. Ondernemend gedrag is toegepast.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl